

Motion till riksdagen 2005/06:Ju321

av **Gunilla Tjernberg (kd)**

Lycksele och Skellefteå tingsrätt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Lycksele tingsrätt och Skellefteå tingsrätt.

Motivering

Ett rättssamhälle kräver fungerande domstolar. Domstolarnas uppgift är att handlägga mål och ärenden på ett rättssäkert och effektivt sätt och avkunna dom inom rimlig tid.

Den socialdemokratiska regeringen har påbörjat ett förändringsarbete inom domstolsarbetet för att, som de säger, skapa en flexibel och mindre sårbar organisation. Arbetsuppgifterna ska renodlas så att enbart den dömande funktionen blir kvar. Som ett resultat av detta försvinner flera mindre tingsrätter helt eller kvarstår endast som kansliorter. Många tingsrätter har varit utsatta för stora besparingsbeting och det finns exempel på tingsrätter som varit tvungna att spara 25 % under åren 1996–1998. Ett sådant exempel är Lycksele tingsrätt och Skellefteå tingsrätt.

Det finns många skäl till att inte lägga ned de mindre tingsrätterna. Ett levande tingshus påminner invånarna om rättssamhällets närvaro. Avstånden kommer att ha stor betydelse vid en nedläggning. Restiden i kombination med väntetider på allmänna kommunikationer riskerar leda till att människors vilja att inställa sig i tingsrätten kommer att minska. Att vara borta från arbetet hela dagar med förlorad arbetsinkomst innebär ökade kostnader, vilket talar mot regeringens besparingsargument. Avstånden mellan tingsrätten och medborgarna är av avgörande betydelse när det gäller såväl Lycksele tingsrätt som Skellefteå tingsrätt. Lycksele tingsrätt är i dag Sveriges största domsaga. Vid en nedläggning skulle befolkningen i fjällbygden få upp till 40 mil till närmaste tingsställe. Det är orimligt – även människor i glesbygden måste få känna att de bor i ett rättssamhälle.

Justitieminister Thomas Bodström har svarat på frågan om Lycksele tingsrätts vara eller icke vara:

Fel! Okänt namn på

”... Med hänsyn till de stora geografiska avstånden anser jag att det även i framtiden bör finnas någon form av dömande verksamhet i Lycksele. Något mer preciserat besked kan inte ges förrän frågan har utretts närmare. Det är för närvarande inte möjligt att ange när en sådan utredning kan komma att presenteras.”

I maj 2004 brann tingshuset i Lycksele, en händelse som ställer frågan på sin spets.

”Tingshuset i Lycksele, stadens kanske vackraste byggnad, har brunnit ned. Branden startade tidigt på torsdag morgon, den 20 maj 2004. Till en början fanns en liten förhoppning om att brandförloppet skulle kunna begränsas till den tillbyggnad av huset där branden startade.

Branden spred sig dock snabbt även till huvudbyggnaden. Eftersom det då stod klart att tingshuset inte kunde räddas fick brandkåren i stället ägna kraft åt att hindra en spridning till intilliggande bostadshus.

Tingsrättens personal kunde på egen hand rädda samtliga akter i pågående mål och ärenden samt ett antal av konstverken i tingshuset. Med hjälp av brandkår, polis och räddningstjänst kunde sedan ytterligare ett antal viktiga dokument och föremål räddas ur huset. Brandkårens rökdykare lyckades med viss möda rädda bland annat Olle Blombergs stora tavla 'De fyra sfärerna' eller 'Livets labyrint'. De sista föremålen som kunde hämtas ur den brinnande byggnaden var häradshövdingen Frans Gustaf Timelins gamla domarstol från 1909 och porträtten på de tidigare lagmännen och häradshövdingarna. Dagen efter branden stod det klart att tingsrättens arkiv hade klarat sig väl från brand- och vattenskador. Personal från Landsarkivet i Härnösand kommer att bistå tingsrätten med omhändertagandet av arkivet, som flyttats till en provisorisk uppställningsplats.

Tingsrättens personal kunde redan samma dag som branden utbröt flytta till nya provisoriska lokaler på Skolgatan 27 i Lycksele, bara ett par hundra meter från det gamla tingshuset. Dagen efter branden kunde tingsrätten med hjälp av Domstolsverkets utmärkta tekniker, Anders Dahlgren och Tommy Lööf, åter etablera ett fungerande datornätverk. Ur askorna efter förödelserna har redan en ny domstol rest sig!” Källa: Lycksele tingsrätts hemsida

Efter den tragiska branden av Lycksele tingsrätt har många hört av sig till domstolen. Frågan har ställts om tingshusbranden innebär att en sammanslagning av tingsrätten med Umeå tingsrätt nu är oundviklig. Svaret på den frågan är nej. En sammanslagning är inte oundviklig på grund av branden. Lokalfrågan har nämligen inte någon som helst betydelse för frågan om domstolsverksamheten ska bli kvar eller inte. Om riksdagen anser att Lycksele tingsrätt trots sin ringa storlek behövs som en domstol för Västerbottens inland, kommer domstolen att bli kvar. Ett beslut om framtiden för tingsrätten kommer att föregås av en utredning av Domstolsverket. Det är dock inte Domstolsverkets ansvar att se till att rättsväsendet är tryggt i alla delar av vårt land, utan regeringens. Någon utredning från Domstolsverket har heller inte påbörjats trots att besked där om har getts vid ett flertal tidigare tillfällen. Trots detta förväntas besked om framtiden för domstolen inom en snar framtid. Det nu uppkomna läget gällande tingsrätten i Lycksele gör det inte mindre angeläget att frågan får ett skyndsamt svar. Det är oerhört angeläget att tingsrätterna i

Fel! Okänt namn på

Lycksele och Skellefteå ska vara kvar. Den socialdemokratiska regeringen bör tydligt lägga fast denna inriktning. Det motsatta är helt fel väg att gå.

Stockholm den 23 september 2005

Gunilla Tjernberg (kd)